

המכללה האקדמית נתניה בית הספר למשפטים

מבחן בקורס דיני חוזים

מועד א'

מרצים: פרופ' סיני דויטש, ד"ר משה גלברד, ד"ר אסנת יעקובי

משך הבחינה: שעתיים וחצי

1. יש לכתוב בכתב יד קריא וברור. הכתיבה תעשה מצד אחד של הדף בלבד.
2. המבחן הוא בחומר פ"ד.
3. יש לתכנן התשובות מראש. תשובה מבולבלת תגרע מהציון.
4. אורך התשובה לא יעלה על זה המצוין לצד השאלה.
5. התשובות חייבות להיות מנומקות בקצרה. יש להביא אסמכתאות רלוונטיות (אך לא ציטוטים) מהחוק והפסיקה.
6. דונו על פי הנתונים שנמסרו בשאלה. אם לדעתכם חסרות עובדות רלוונטיות, יש להניח הנחות ולפעול על פיהן. יחד עם זאת, הנכם מתבקשים לענות באופן ישיר, אך ורק לשאלות הרלוונטיות המתעוררות מנתוני האירוע. תשובות כלליות אינן רצויות. תשובה לא רלוונטית תגרע מהציון.

שאלה:

במסגרת פרויקט בניה גדול שמבצעת חברת "בניה בשבילך" (להלן – "החברה או הקבלן") היא פרסמה מכרז סגור ל-10 נגרים ביום 1/11/12 לייצור והרכבת ארונות מטבח ב-40 דירות אותן היא בונה. להליכי המכרז צורף כנספת חוזה קבוע שבו משתמשת החברה בכל ההתקשרויות שלה עם קבלני ביצוע אך החברה הוסיפה לחוזה מספר סעיפים הרלוונטיים לעסקה זו (פירוט העבודה המוזמנת ולוח זמנים לביצוע). במסמכי המכרז נכתב, בין היתר, כי משתתפי המכרז נדרשים לצרף להצעתם שיק על סך 4000 ₪ שלא יוחזרו וישמשו לכיסוי הוצאות המכרז ובדיקת ההצעות. עוד נכתב במסמכי המכרז כי "הקבלן לא מתחייב לקבל את ההצעה הנמוכה או כל הצעה שהיא". בנוסף נכתב כי נגרים המחליטים להשתתף במכרז מצהירים כי מוסכם עליהם כי "הליכי המכרז לא כפופים לחובת השוויון בין המציעים".

השיבו לשאלות הבאות:

שאלה ראשונה 30% (עד עמוד)

דני לוי הוא נגר במקצועו ולו ניסיון רב בביצוע עבודות נגרות בפרויקטים קבלניים. הוא גם גיסו של בעל המניות העיקרי בחברת "בניה בשבילך". ביום 1/1/13 הודיעה החברה כי דני לוי הוא הזוכה במכרז. אור יהלום הוא נגר שהשתתף אף הוא במכרז. כשבוע לאחר פרסום תוצאות המכרז, מעביר אחד מבעלי המניות בחברה (שהסתכסך עם ההנהלה) מכתב לידידו של אור יהלום שנכתב על ידי מנהל בחברה וממוען לדני לוי. במכתב שנושא את התאריך 30/10/12 (יום לפני פרסום המכרז) מתחייבת החברה לדני לוי כי במידה ויסכים להעמיד את הצעתו במחיר ההצעה הנמוכה ביותר שתתקבל – הוא יוכרז כמנצח במכרז. אור יהלום מבקש את עצתך: האם יוכל לתבוע את החברה? אם כן, אילו סעדים יוכל לקבל? העלה את טענות שני הצדדים. כיצד יפסוק לדעתך בית המשפט לו העניין יובא מלפניו?

שאלה שנייה (50% עד שני עמודים)

הנח כעת כי העובדות המתוארות בשאלה הראשונה לא התרחשו. אלא שהחברה הודיעה לאור יהלום (להלן – "הנגר") כי הצעתו זכתה במכרז. הנגר חותם על החוזה שאותו צירפה החברה להליכי המכרז (להלן – "החוזה") תוך שהצדדים מוסיפים לחוזה סעיף הקובע כי המחיר שתשלם החברה לנגר הוא 7000 ₪ עבור כל יחידת ארונות (כל יחידת ארונות מהווה את מספר הארונות שיותקנו בכל דירה). מייד לאחר החתימה על החוזה מתחיל הנגר בעבודה. בהתאם לחוזה, הנגר יהיה זכאי לתשלום עבור כל יחידת ארונות שיתקין ומהנדס מטעם הקבלן "יאשר את תקינות הארונות והעבודה שבוצעה ואישור המהנדס הוא תנאי לקבלת התשלום". בחודשיים הראשונים מתנהלת העבודה כסדרה: הנגר מדווח למהנדס על כל יחידה שהתקין, המהנדס מאשר את תקינות העבודה והנגר זוכה לתשלום. בחודש השלישי פונה הנגר למהנדס על מנת שיבוא לאשר את תקינות העבודה ביחידות נוספות אולם המהנדס מתחמק בטענות מטענות שונות. הנגר מחליט לשלוח את דרישות התשלום ישירות לחברה אך זוכה במענה לפיו "הנהלת החברה מתחייבת לשלם לנגר מייד לאחר שיקבל את אישור המהנדס לתקינות העבודה". באותו הערב מתפרסמת כתבה בעיתונות הכלכלית לפיה החברה מתקשה לעמוד בהתחייבויותיה ונעשים מאמצים לגייס משקיע שיזרים כספים מזומנים לחברה. למקרא הכתבה מחליט הנגר להפסיק את הרכבת הארונות שנותרו עד לתשלום התמורה עבור היחידות שכבר הורכבו. בתגובה מגישה החברה תביעה כנגד הנגר. בתביעתה היא דורשת פיצוי מוסכם בסך 250,000 ₪ בהתאם לסעיף בחוזה וכן פיצוי על נזקי עיכוב בסך 100,000 ₪ ועלות התקנת ארונות ב-10 דירות בהן טרם הותקנו ארונות בסך 70,000 ₪. הנגר מעוניין להגיש תביעה שכנגד. מה יהיו טענותיו? מה יהיו טענות החברה? כיצד יפסוק בית המשפט בסכסוך לו זה יובא לפניו?

שאלה שלישית (20% עד שני עמודים):

הניחו כעת כי לאחר שהנגר פונה לחברה בדרישת תשלום (כיוון שהמהנדס לא עונה לשיחות הטלפון ממנו ומסרב לקבוע עמו מועד לבדיקת תקינות העבודה) מציע בעל המניות העיקרי בחברה לנגר הצעה: הנגר יקבל מייד 65% מהחוב שהחברה חייבת כלפיו ויחתום על הסכם לפיו אין לו תביעות נוספות נגד החברה. "אנחנו בצרות, כפי שוודאי קראת" אומר בעל המניות לנגר. "אני מציע לך לקחת את הצעתי הנדיבה כיוון שאם תסרב והחברה תפשוט רגל, יש סיכוי שבהסדרי נושים לא תוכל לקבל דבר". הנגר המבוהל מחליט לחתום על הסכם הויתור. בו ביום הוא מקבל במזומן 65% מהחוב כמוסכם. למחרת קורא הנגר בעיתונות הכלכלית כי יום לפני שחתם על הסכם הויתור וקיבל את הכסף, צירפה החברה לשורותיה משקיע זר שהזרים לחברה מיליון דולר ומקווה "שבשיטות הניהול החדישות שאותן אני מביא איתי, החברה תוכל להציג רווח גדול כבר ברבעון הבא". הנגר בא להתייעץ איתך: מהן זכויותיו המשפטיות? מהן טענות הנגד של החברה? כיצד יכריע בית המשפט בסכסוך לו זה יובא לפניו?

בהצלחה!!!

